

doc. PaedDr. Martina Maněnová, Ph.D.

Ústav primární a preprimární edukace, Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové

500 03 Hradec Králové, Rokitanského 62; e-mail: martina.manenova@uhk.cz

Posudek disertační práce

Mgr. Barbory Petřů Puhrové s názvem:

Rodič jako aktér domácí přípravy na vyučování

Školitel: doc. PaedDr. Jana Majerčíková, Ph.D.

Oponentský posudek byl vypracován na základě požadavku zkušební komise pro státní doktorskou zkoušku a obhajobu disertační práce Fakulty humanitních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Předmětná práce je disertační prací ve vědním oboru Pedagogika.

Základní informace Předložená disertační práce s tématem „Rodič jako aktér domácí přípravy na vyučování“ je strukturována do sedmi kapitol dále vnitřně členěných. Mimo číslované kapitoly obsahuje práce úvodní a závěrečnou kapitolu, seznam použité literatury, seznamy obrázků, tabulek a příloh. Práce je celkově v rozsahu 156 stran vlastního textu.

Autorka prokázala svou erudici a sečtělost uvedením 214 tištěných zdrojů a 3 zdrojů elektronických. Jedná se o reprezentativní aktuální prameny ve vyváženém počtu tuzemských a zahraničních autorů. V soupisu zdrojů bohužel není uveden ani jeden autorský počín doktorandky, což by bylo velmi vhodné.

Volba tématu, jeho aktuálnost a závažnost Autorka představuje téma, v jehož centru stojí rodič, jako aktér domácí přípravy. Obecně je téma zaměřeno na žáky 1. stupně základní školy a jejich domácí přípravu.

Stěžejní téma práce se snaží postihnout propojení v mnoha aspektech odlišných institucí, školy a rodiny. Právě v oblasti primární školy je zapojení či aktivita rodičů nejintenzivnější. Téma samo o sobě není zcela

syceno tuzemskými zdroji, popisujícími výzkumy v této oblasti. Autorka tedy cílila na zahraniční zdroje a zde spatřuji velký přínos práce.

Autorka si vytyčila nelehký cíl, a to: „poukázat na jednu z možností, jak proniknout skrze fenomén domácího úkolu do prostředí, ve kterém se tato forma pokračování školního vyučování uskutečňuje a řeší.“ Uchopení tématu práce představovalo dlouhodobý proces, kdy se jednalo o ukotvení tématu do určitého teoretického rámce včetně hledání souvislostí pojmů, stanovení adekvátního výchozího výzkumného plánu.

Rekapitulace první: B. Petrů Puhrová zvolila jako téma disertační práce problematiku, která je aktuální, zajímavá, významná zejména z pohledu tuzemské teorie pedagogiky a potřebná pro pedagogickou praxi.

Vyváženost a integrita částí disertační práce První názor na strukturu disertace je možné si vytvořit pohledem na obsah práce. Mohu konstatovat, že vnitřní struktura práce je logická a koresponduje s požadavky kladenými na tento typ prací. Jedná se o

teoreticko-empirický text, kdy empirická část práce má převahu.

V první řadě se oponent zaměřuje na otázku cílů, zda byly na počátku práce představeny teoretické a výzkumné cíle, a to v takové podobě, aby bylo možné po prostudování práce odpovědět na otázku, zda a jak byly naplněny. Z mého pohledu jsou v Úvodu práce jasně specifikován stěžejní cíl práce (s. 9) a následně cíle teoretické části práce (s. 9-10) a výzkumné části práce (s. 10).

Teoretická část práce tvoří adekvátní základnu pro navazující empirické šetření. Autorka se nespokojuje pouze s vymezením pojmů vztahujících se k tématu práce, ale vytvořila velmi hutný a propojený teoretický základ, kde nechybí i autorčiny komentáře.

Empirická část práce vychází z uvedeného teoretického základu. Jako celek působí promyšleně, a to koncepční výstavbou, aplikovanou metodologií, úrovní zpracování získaných dat a jejich interpretací.

Rekapitulace druhá: vnitřní strukturu a konstrukci práce považuji za promyšlenou, účelnou, čtenářsky i odborně srozumitelnou, která koresponduje s tématem práce.

Teoretický základ a jeho logika Jako recenzent nepovažuji za smysluplné popisovat obsah jednotlivých kapitol. Po stránce stylistické i lingvistické vytvořila autorka čtivý odborný text, postupovala systematicky a v některých případech je vidět vazbu na pedagogickou praxi (např. s. 24).

Třetí rekapitulace: teoretická základna posuzované práce představuje fundovaný a erudovaný přístup k analyzovanému tématu a vytváří adekvátní poznatkovou základnu pro empirickou část práce.

Empirická část, výzkum a jeho výsledky Předěl mezi teoretickou a empirickou částí práce tvoří kapitola 4, je tudíž jasně dáno, kde začíná empirická část práce. Jsou jasně stanoveny výzkumné cíle i výzkumné otázky. Zde oceňuji i grafické znázornění podstatných částí.

Výzkum je standardně koncipován i popsán, dochází k prolínání metodologické roviny s teoretickou na stranách 62-64 a dále v kapitole o metodách zpracování dat. V této části práce bych uvítala časový harmonogram výzkumu.

Výsledky výzkumu obsahuje kapitola 6. Autorka přehledně a srozumitelně uvádí výzkumná zjištění. Z uvedeného popisu zpracování dat usuzuji, že technika byla použita pouze pro zaznamenávání rozhovorů, vlastní zpracování pak proběhlo tradičnější metodou tužka-papír.

Čtvrtá rekapitulace: domnívám se, že doktorandka velmi zodpovědně přistoupila k výzkumu, použila relevantní kvalitativní metodologii.

Závěry a Předložená disertační práce je podle mého názoru velmi zdařilým doporučení pokusem o text, který se věnuje velmi aktuálnímu tématu, domácí recenzenta přípravě žáků.

Pozitivní rysy práce, uvedené výše, jsou jednoznačně dominantní. Po formální stránce text působí pečlivým dojmem, ale graficko-vizuální úroveň je spíše standardní než nadstandardní (drobné formální chyby u označení počtu procent, ne vždy odpovídající členění textu na odstavce, občasné problémy s velkými mezerami v textu).

Závěr

Vyspecifikovaný okruh otázek z dané problematiky a jejich zpracování odpovídá profilu uvedené práce. V tomto smyslu mohu konstatovat, že práce svým obsahem a formou zpracování splňuje podmínky standardně kladené na disertační práce v oboru pedagogika. Mgr. Barbora Petřů Průhová prokázala tvůrčí schopnost v dané oblasti výzkumu a proto

doporučuji

práci k obhajobě a po jejím úspěšném průběhu doporučuji komisi, aby Mgr. Barboře Petřů Průhové byl udělen titul Ph.D.

V Hradci Králové 12. 5. 2019

Doc. PaedDr. Martina Maněnová, Ph.D.